

Bruxelles, den 22.12.2020
COM(2020) 819 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 450/2003 om
lønomkostningsindekset

I. INDLEDNING

Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 450/2003 af 27. februar 2003 om lønomkostningsindekset¹ opstilles der en fælles ramme for medlemsstaternes udarbejdelse af sammenlignelige lønomkostningsindeks og for indberetning heraf til Kommissionen.

Lønomkostningsindekset måler kvartalsvise ændringer i de samlede lønomkostninger pr. time, som bæres af arbejdsgiverne, og gør det muligt at overvåge udviklingen i det omkostningspres, der afstedkommes af produktionsfaktoren "arbejde". Lønomkostningsindekset tilhører familien af euroindikatorer, som giver oplysninger om den økonomiske udvikling i euroområdet. Eurostat offentliggør på sit websted hvert kvartal en pressemeddelelse om indekset for lønomkostninger pr. time², som indeholder et komplet datasæt, der er opdelt efter økonomisk aktivitet og lønomkostningskomponenter (lønomkostninger og ikke-lønrelaterede omkostninger). På webstedet findes også både kvartalsvise og årlige vækstrater.

I henhold til artikel 13 i forordning (EF) nr. 450/2003 skal Kommissionen hvert andet år forelægge en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Eftersom de tilbageregne serier blev analyseret i tidligere rapporter, belyser denne rapport kvaliteten af de lønomkostningsindeksdata, som er modtaget efterfølgende: fra andet kvartal af 2018 (2018Q2) til første kvartal af 2020 (2020Q1). Eftersom Det Forenede Kongerige var medlem af Den Europæiske Union indtil den 31. januar 2020, er de lønomkostningsindeksdata, som dette land har fremsendt, også medtaget i denne rapport.

I juli 2003 vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 1216/2003³ om de nærmere procedurer, som medlemsstaterne skal følge, når de indberetter deres indeks til Kommissionen, de kalender- og sæsonkorrektioner af indeksene, der skal foretages, samt indholdet af de nationale kvalitetsrapporter. Kommissionen vedtog på dette grundlag forordning (EF) nr. 224/2007⁴ i marts 2007. Den ændrer forordning (EF) nr. 1216/2003 og udvider lønomkostningsindeksets dækningsområde til at omfatte de økonomiske aktiviteter i hovedafdeling L, M, N og O i NACE revision 1. Sidstnævnte hovedafdelinger omfatter hovedsagelig ikkemarkedsmæssige tjenesteydelser, som kan have en anden dynamik end markedsmæssige tjenesteydelser. Desuden vedtog Kommissionen i august 2007 forordning

¹ EUT L 69 af 13.3.2003, s. 1.

² Den kvartalsvise pressemeddelelse offentliggøres på den dato, der er fastsat i udgivelseskalenderen. Begge findes på Eurostats websted (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/main> — findes på engelsk, fransk og tysk).

³ Kommissionens forordning (EF) nr. 1216/2003 af 7. juli 2003 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 450/2003 om lønomkostningsindekset (EUT L 169 af 8.7.2003, s. 37).

⁴ Kommissionens forordning (EF) nr. 224/2007 af 1. marts 2007 om ændring af forordning (EF) nr. 1216/2003 vedrørende de økonomiske aktiviteter, som er omfattet af lønomkostningsindekset (EUT L 64 af 2.3.2007, s. 23).

(EF) nr. 973/2007⁵ om ændring af en række retsakter om bestemte statistiske områder, herunder lønomkostningsindekset, med henblik på gennemførelse af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter i NACE revision 2.

I bilag I til forordning (EF) nr. 1216/2003 er kvaliteten af lønomkostningsindekset defineret ud fra følgende kriterier: relevans, nøjagtighed, rettidighed ved indberetning af data, tilgængelighed og klarhed, sammenlignelighed, kohærens og fuldstændighed. Da tilgængelighed og klarhed blev anset for tilfredsstillende i den foregående rapport om lønomkostningsindekset⁶, vil vi fokusere på relevans, fuldstændighed, rettidighed, nøjagtighed, sammenlignelighed og kohærens.

II. GENERELLE FREMSKRIDT SIDEN SIDSTE RAPPORT

Fra et lovgivningsmæssigt synspunkt er der ikke sket nogen ændringer siden vedtagelsen af den foregående rapport. Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union havde imidlertid en indvirkning på EU-aggregaterne. Navnlig fra 2020Q1 og fremefter afspejler udgivelser af lønomkostningsindekser den nye sammensætning af EU-27.

Lønomkostningsindeksdata blev fortsat indsamlet ved hjælp af SDMX-standarder for forbedrede dataoverførsler, og de årlige kvalitetsrapporter blev ajourført rettidigt inden udgangen af året efter referenceperioden.

Lønomkostningsindeksdata blev tilpasset til det nye referenceår (2016), for hvilket nye benchmarkdata fra den seneste lønomkostningsundersøgelse (LCS2016) blev tilgængelige i 2019.

Data for timelønomkostningsniveauer blev ajourført senest 3 måneder efter referenceåret baseret på lønomkostningsindeksdata for 2019.

Endelig godkendte arbejdsgruppen om arbejdsmarkedstatistik (LAMAS-arbejdsgruppen) en ny skabelon udarbejdet af Eurostat til indsamling af oplysninger om de sæsonkorrektionsmodeller, som medlemsstaterne anvender i forbindelse med lønomkostningsindekset.

De følgende afsnit indeholder nærmere oplysninger om denne udvikling.

2.1 Forbedrede standarder for dataindsamling

Den seneste version af SDMX-datastrukturerne⁷ (Statistical Data and Metadata eXchange) anvendes fortsat med succes til at modtage data fra medlemsstaterne og udarbejde

⁵ Kommissionens forordning (EF) nr. 973/2007 af 20. august 2007 om ændring af visse EF-forordninger om bestemte statistiske områder til gennemførelse af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter, NACE revision 2 (EUT L 216 af 21.8.2007, s. 10).

⁶ COM(2017) 71.

⁷ <http://sdmx.org/> (kun på engelsk).

lønomkostningsindekset, men også til at overføre lønomkostningsindeksdata til Den Europæiske Centralbank.

Det automatiske valideringsværktøj (STRUVAL) blev anvendt til at underrette medlemsstaterne om de IT-problemer, der blev konstateret i deres overførsler af lønomkostningsindeksdata.

2.2 Ændring af basisår for lønomkostningsindekset

Lønomkostningsindeksdata præsenteres i form af indeksnumre udtrykt i forhold til et givet basisår, hvor deres værdi pr. definition er 100. Som følge heraf viser indeksnumre den kumulerede stigning i lønomkostningerne i forhold til basisåret.

Basisåret vælges, således at det falder sammen med den seneste 4-årige lønomkostningsundersøgelse, som indeholder referencetal for lønomkostningsniveauer. På denne måde kan lønomkostningsindeksdata udtrykt i det pågældende basisår direkte kombineres (ganges) med data fra lønomkostningsundersøgelsen for at udlede skøn over lønomkostningsniveauet for det seneste år, for hvilket der foreligger lønomkostningsindeksdata.

Efter offentliggørelsen af den nye samling af data fra lønomkostningsundersøgelsen for referenceåret 2016 blev lønomkostningsindeksområdet ændret i overensstemmelse hermed. Siden juni 2019 er lønomkostningsindeksdata blevet udtrykt i det nye basisår 2016 = 100.

2.3 Timelønomkostningsniveauer

Eurostat fortsatte med succes med at offentliggøre de årlige skøn over timelønomkostninger opdelt efter hovedafdeling i NACE rev. 2 efter den første udgave, som blev offentliggjort i april 2016. Disse skøn er baseret på både lønomkostningsniveauer og lønomkostningsindekssets udvikling og udarbejdes tre måneder efter udgangen af referenceperioden. Dækningen omfattede alle hovedafdelinger i NACE med undtagelse af hovedafdeling "L" i NACE revision 2 (fast ejendom).

2.4 Kvalitetsrapporter

Medlemsstaternes kvalitetsrapporter blev behandlet rettidigt ved hjælp af den seneste version af European Statistical System Metadata Handler og gjort tilgængelige for alle brugere⁸.

2.5 Sæson- og kalenderkorrektion

Eurostat analyserede de sæson- og kalenderkorrigerede serier, der blev indberettet af medlemsstaterne, og foretog en landesammenligning af de resultater, der blev fremlagt i arbejdsgruppen om arbejdsmarkedstatistik (LAMAS-LMI) i oktober 2019.

Eurostat fremlagde også en ny skabelon, som medlemsstaterne vil anvende fra og med 2020 til at rapportere om de procedurer og modeller, der anvendes til sæsonkorrektion af deres

⁸ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/lci_esms.htm.

lønomkostningsindeksserie. Parallelt hermed blev der udviklet et særligt program som supplement til softwaren JDemetra+, således at skabelonen kan udfyldes på en harmoniseret og automatiseret måde.

III. DATAKVALITET

3.1 Relevans

For at vurdere et eventuelt inflationspres som følge af udviklingen på arbejdsmarkedet anvender Kommissionen og Den Europæiske Centralbank et indeks over lønomkostninger pr. arbejdstime, som viser udviklingen i lønomkostningerne på kort sigt. Kort tid efter at dataene bliver tilgængelige, skal indekset beregnes for hver medlemsstat, for EU som helhed og for euroområdet. Lønomkostningsindekset er også vigtigt for arbejdsmarkedsparter, der er involveret i lønforhandlinger, og for Kommissionen ved overvågning af lønudviklingen på kort sigt. Lønomkostningsindekset er en af de vigtigste europæiske økonomiske indikatorer⁹. Endelig anvendes lønomkostningsindeksdata til indeksering af priser i nogle store kommercielle kontrakter, der varer flere år.

Der var fortsat efterspørgsel efter ikke blot oplysninger om kvartalsvise procentvise ændringer i lønomkostningerne som målt i lønomkostningsindekset, men også i stigende grad efter oplysninger om lønomkostningerne i absolutte tal (euro pr. time). Eurostat offentliggør fortsat hvert år i april skøn over lønomkostninger pr. time i euro og i nationale valutaer med en opdeling i NACE revision 2. Den årlige vækst i timelønomkostningsniveauerne samt de ikke-lønrelaterede omkostningers andel af de samlede lønomkostninger¹⁰ blev medtaget. Den feedback, der er modtaget om offentliggørelsen af disse skøn, er positiv, og Eurostat vil fortsætte med at udarbejde de årlige lønomkostninger med NACE revision 2-opdelingen.

3.2 Fuldstændighed

Generelt var tilgængeligheden og fuldstændigheden af lønomkostningsindekset tilfredsstillende i hele referenceperioden. Eurostat modtog kalenderkorrigerede data samt både kalender- og sæsonkorrigerede data fra alle medlemsstater for alle kvartaler undtagen i ét tilfælde (Grækenland for 2019Q3). Medlemsstaterne leverede også ikke-sæsonkorrigerede data, undtagen Danmark og Sverige, som er blevet indrømmet undtagelser¹¹.

For Danmarks vedkommende blev alle lønomkostningsindeksdata for referencekvartalet 2019Q4 indberettet rettidigt til Eurostat, men blev offentliggjort med en forsinkelse på 5 uger, indtil der var truffet afgørelse om registrering af den nye socialbidragsordning.

⁹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om statistikker for euroområdet "Bedre metodologier for statistikker og indikatorer for euroområdet" (KOM(2002) 661).

¹⁰ Se datasættet *lc_lci_lev* i Eurobase (<http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>, findes på engelsk, fransk og tysk).

¹¹ I henhold til forordning (EF) nr. 1216/2003 har Danmark, Tyskland, Frankrig og Sverige ikke pligt til at indberette ikke-sæsonkorrigerede data.

For så vidt angår landene i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS)¹², indberettede både Island og Norge lønomkostningsindeksdata for alle kvartaler i referenceperioden.

Schweiz indsamler ikke kvartalsvise lønomkostningsindeksdata.

Trods den forbedrede dækning af sæsonkorrigerede data er de overordnede tal stadig baseret på år-til-år-ændringer (Q/Q-4) i kalenderkorrigerede data, der viser lavere volatilitet. Alle data, inklusive sæsonkorrigerede skøn, findes imidlertid på den relevante side i Eurostats database, hvorved der sikres klarhed og sammenhæng med andre prisstatistikker (f.eks. navnlig det harmoniserede forbrugerprisindeks)¹³.

Alle medlemsstater har indsendt nationale kvalitetsrapporter for referenceåret 2018. Disse rapporter er blevet valideret og offentliggjort på Eurostats tilsvarende webside¹⁴.

3.3 Rettidighed

Medlemsstaternes rettidighed med hensyn til at sende data til Kommissionen siden den foregående rapport var god, og alle data blev rettidigt indberettet, undtagen for Grækenland for 2019Q3. Landets data blev fremsendt med en forsinkelse på 8 dage.

For så vidt angår EØS-landene indberettede Norge lønomkostningsindeksdata rettidigt, og det samme gjorde Island.

3.4 Nøjagtighed

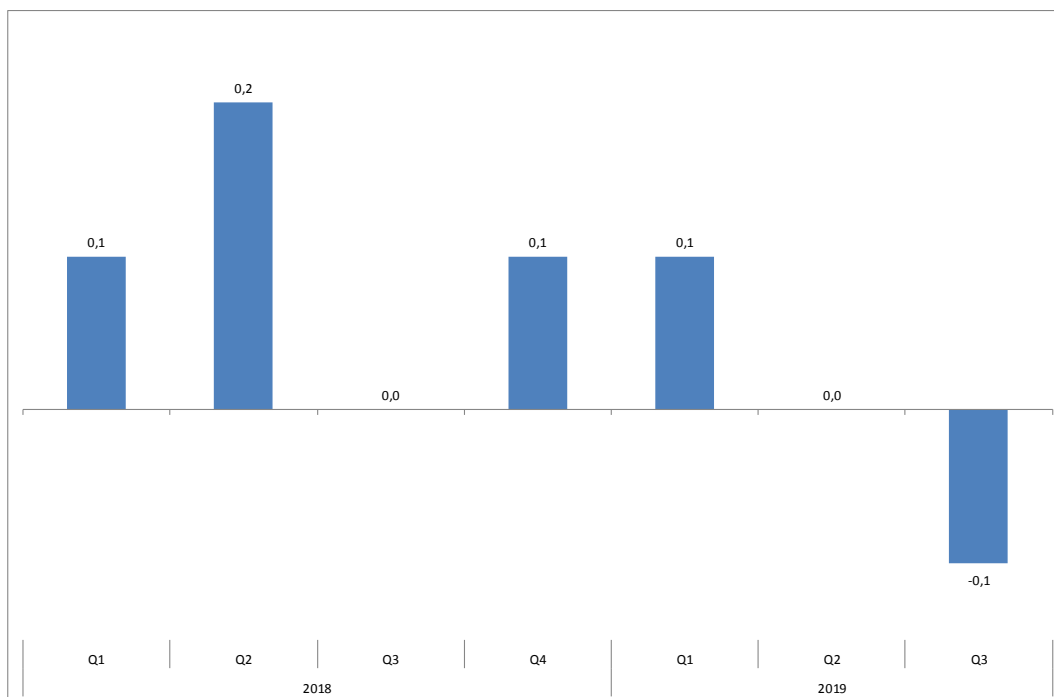
Lønomkostningsindekset er sammensat af en række forskellige variabler (f.eks. lønomkostninger og udførte arbejdstimer), der kan hidrøre fra flere kilder. Det indebærer, at revisioner kan forekomme på et hvilket som helst tidspunkt og dermed påvirke det seneste kvartal, flere kvartaler eller hele år. Hvis korrektioner vedrører referenceåret, skal hele serien revideres. Revisioner af EU's overordnede tal (år-til-år-vækstrate) har kun én gang oversteget 0,1 procentpoint siden første kvartal af 2018 (0,2-revision for 2018Q2, jf. figur 1). Dette er en forbedring af nøjagtigheden i forhold til den foregående rapport.

Figur 1: Ændringer i år-til-år-vækstraten mellem den første og den seneste (2020Q1) offentliggørelse af lønomkostningsindekset (for EU-28, hovedafdeling B til S i NACE revision 2, aggregat, samlede lønomkostninger, i procentpoint)

¹² Forordning (EF) nr. 450/2003 gælder ikke for Liechtenstein.

¹³ Se datasættet *lc_lci_r2_q* i Eurobase (<http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>, findes på engelsk, fransk og tysk).

¹⁴ http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/lci_esqrs.htm (kun på engelsk).

3.5 SAMMENLIGNELIGHED

Sammenlignelighed mellem lande sikres gennem de detaljerede definitioner og metoder, som indgår i lovgivningen om lønomkostningsindekset. Medlemsstater opfylder EU-kravene med de datakilder, som er tilgængelige på nationalt niveau. Størstedelen af dem gør enten brug af undersøgelser eller en kombination af undersøgelser og administrative data, mens to medlemsstater udelukkende gør brug af administrative kilder.

Med henblik på at offentliggøre sammenlignelige lønomkostningsindeks over tid er det vigtigt, at der korrigeres for kalender- og sæsonvirkninger. De overordnede tal er korrigeret for kalendervirkninger, og der udlignes for sæsonvirkninger ved at sammenligne de samme kvartaler i to på hinanden følgende år.

I henhold til artikel 1 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1216/2003 skal lønomkostningsindekstal angives i ikke-sæsonkorrigeret, kalenderkorrigeret samt kalender- og sæsonkorrigeret form.

Det fremgår ikke udtrykkeligt af forordning (EF) nr. 450/2003, hvorvidt kalender- og sæsonkorrektioner skal foretages under anvendelse af den direkte eller den indirekte metode. En indirekte korrektion betyder, at basisserien korrigeres, hvorefter den anvendes til at beregne aggregater på højere niveau, og direkte korrektion betyder, at hver enkelt serie, herunder aggregater på højere niveau, korrigeres individuelt.

For så vidt angår lønomkostningsindekset anbefaler Eurostat at anvende den indirekte metode for at undgå uoverensstemmelser mellem de samlede lønomkostninger og komponenter. Sådanne uoverensstemmelser opdages også let af brugerne og kan så tvivl om den overordnede kvalitet af lønomkostningsindekset.

Eurostat opdager systematisk uoverensstemmelser mellem totaler og komponenter på 0,1 procentpoint eller derover (efter afrunding) og rapporterer dem til det pågældende land gennem en valideringsrapport. Det samlede lønomkostningsindeks genberegnes herefter på grundlag af lønkomponenter og ikke-lønrelaterede komponenter (indirekte metode). Denne harmoniserede tilgang sikrer også bedre sammenlignelighed mellem landene.

På LAMAS-LMI's møde i 2019 informerede Eurostat medlemsstaterne om sin vurdering af de sæson- og kalenderkorrigerede serier for lønomkostningsindekset. Sæson- og kalenderkorrigerede data blev analyseret separat og kontrolleret for forekomst af henholdsvis resterende sæson- eller kalendervirkninger. En standardmodel blev foreslået og accepteret af landene med henblik på at dokumentere deres procedurer for sæson- og kalenderkorrektur. Lande med resterende sæson- eller kalendervirkninger i deres serier blev bedt om at kontrollere deres procedurer for korrektur og indberette deres resultater.

3.6 Kohærens med nationalregnskabsdata

Et af de områder, der fortsat er i fokus, er kohærens mellem lønomkostningsindekset og andre lønomkostningsstatistikker, navnlig de kvartalsvise nationalregnskabsdata.

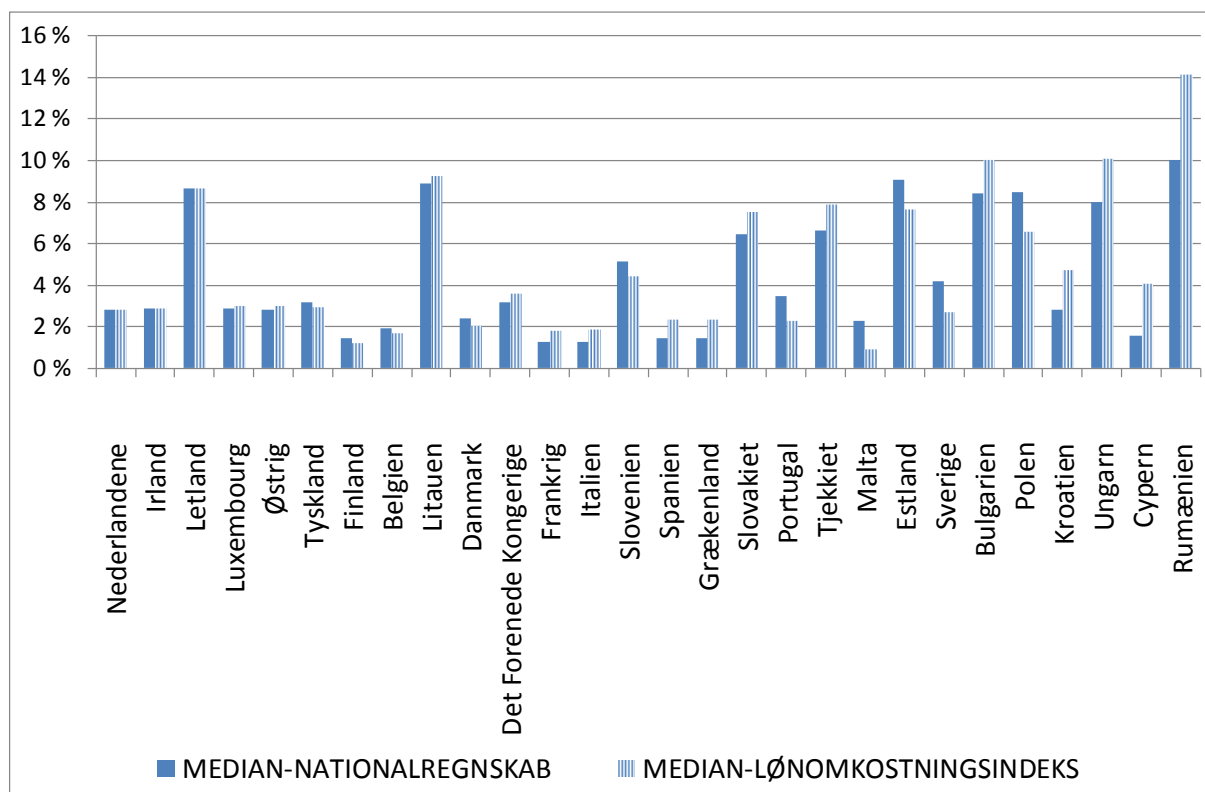
I forbindelse med den årlige kvalitetsrapport anmodes medlemsstaterne om at sammenligne vækstraten i lønomkostningsindekset med vækstraten i timeaflønningsindekset af ansatte i henhold til nationalregnskabet (ESA 2010-definition¹⁵). Datasættene forventes ikke at matche fuldt ud: Selv hvis der anvendes næsten identiske definitioner af lønomkostninger, kan statistiske kilder og behandlinger variere. Det er desuden særlig vanskeligt at indsamle data om udførte arbejdstimer til både lønomkostningsindekset og nationalregnskabet. På trods af disse metodeforskelle er det informativt at analysere afvigelserne mellem de to kilder. Når niveauet for afvigelser er over en bestemt relativ tærskel, kan det være tegn på kvalitetsproblemer i forbindelse med et af de to datasæt.

Med henblik på kvalitetsvurdering fortsatte Eurostat med at overvåge aggregater for hovedafdeling B til S i NACE revision 2 for hver medlemsstat. I forbindelse med denne sammenligning anvendte Eurostat ikke-sæsonkorrigerede lønomkostningsindeksdata, dog ikke for Danmark og Sverige, for hvilke kalenderkorrigerede data var tilgængelige. Den årlige medianvækstrate i lønomkostningsindekset blev sammenlignet med vækstraten i timeaflønningsindekset af ansatte over ti kvartaler, og ved variationer på mere end to procentpoint blev en yderligere analyse anset for nødvendig. Dette var tilfældet for Ungarn (2,1 procentpoint), Cypern (2,5 procentpoint) og Rumænien (4,1 procentpoint) (se figur 2, hvor landene er rangordnet efter stigende forskel i absolut værdi). Resultaterne af ovennævnte analyse følges op med medlemsstaterne, navnlig hvad angår data om udførte arbejdstimer.

*Figur 2: Årlige medianvækstrater for lønomkostningsindekset
mod timeaflønningsindekset af ansatte (nationalregnskab)*

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 549/2013 af 21. maj 2013 om det europæiske national- og regionalregnskabssystem i Den Europæiske Union (EUT L 174 af 26.6.2013, s. 1).

(hovedafdeling B til S i NACE revision 2, aggregat, samlede lønomkostninger,
referenceperiode: 2017Q4-2020Q1*, i %)

* For Belgien og Danmark dog: 2017Q4-2019Q4. Nationalregnskabsdata for 2020Q1 forelå ikke på udarbejdelsestidspunktet.

Ud over medianerne sammenlignede Eurostat standardafvigelsen for de årlige vækstrater i lønomkostningsindeks- og nationalregnskabsserierne som en indikator for volatilitet.

I to tilfælde, for østrigske og estiske data, var standardafvigelsen i LCI-serien 2 procentpoint fra nationalregnskabsserien. Begge lande er blevet bedt om at undersøge årsagerne til disse forskelle og underrette Eurostat om resultaterne.

IV. KONKLUSIONER

Alt i alt er kvaliteten af medlemsstaternes lønomkostningsindekser og af Unionens aggregater blevet bedre siden den foregående rapport. Dette er navnlig tilfældet for revisionernes omfang.

Medlemsstaternes kvalitetsrapporter blev behandlet ved hjælp af den seneste version af European Statistical System Metadata Handler og gjort tilgængelige for alle brugere.

Blandt andre ændringer siden den foregående rapport er lønomkostningsindeksområdet blevet ændret til det nye basisår (2016), og der blev vedtaget en ny skabelon for bedre rapportering af medlemsstaternes praksis inden for sæsonkorrektur. Siden første kvartal af 2020 afspejler

aggregaterne for lønomkostningsindekset den nye sammensætning af Den Europæiske Union uden Det Forenede Kongerige.

Siden 2017 har Eurostat offentliggjort årlige skøn over niveauerne for lønomkostninger pr. time efter hovedafdelinger i NACE revision 2 baseret på både lønomkostningsniveauer og lønomkostningsindeksets udvikling. Der er indkommet positiv feedback fra brugere, navnlig institutionelle brugere, som bruger disse data til at overvåge lønkonvergens i Den Europæiske Union.

Kommissionen vil fortsat regelmæssigt overvåge overholdelse og datakvalitet ved hjælp af de indberettede data og andet materiale fra medlemsstaterne, herunder kvalitetsrapporter. Hvis der ikke sker forbedringer, eller hvis forbedringerne er utilstrækkelige, vil Kommissionen nøje følge det op med de kompetente nationale statistiske myndigheder.